

VLOR – 24 jan 2020

Op zoek naar evenwicht!

over het samenspel tussen
normen, ondersteuning en
toezicht

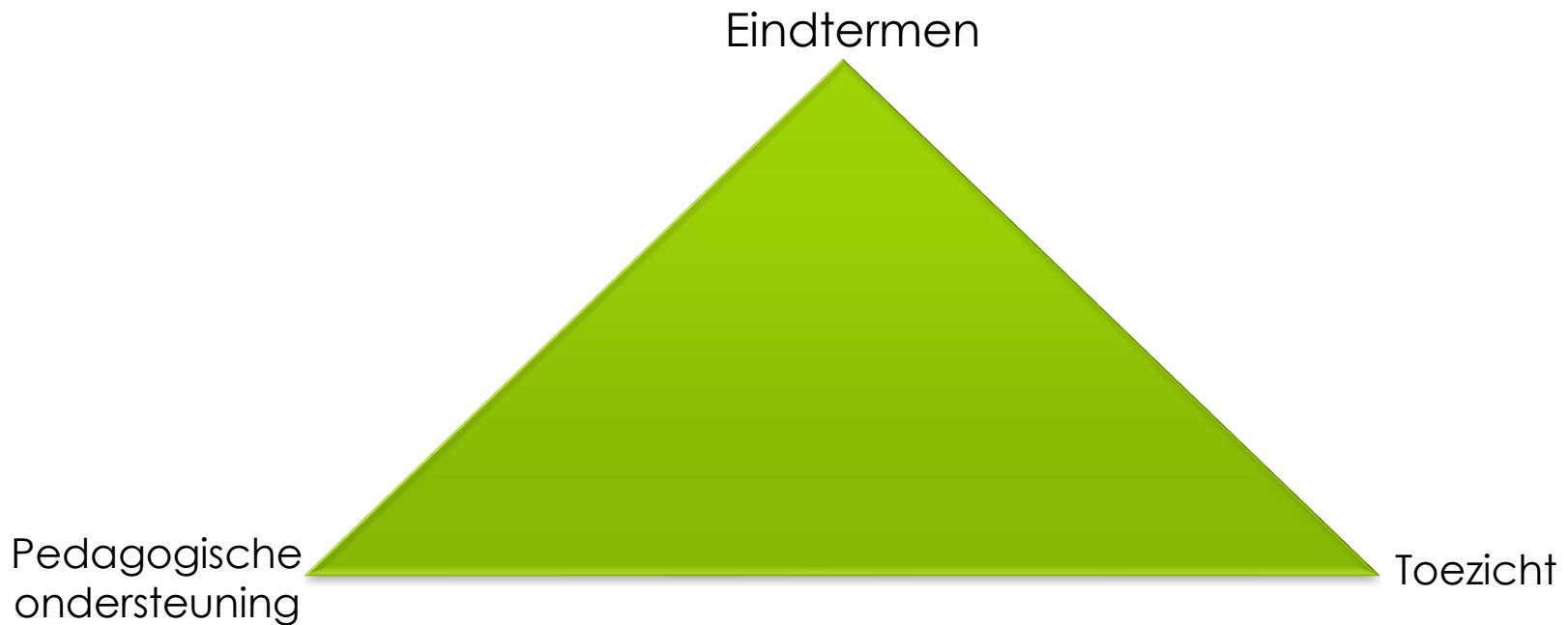
“De school is de eerste verantwoordelijke en eigenaar van de eigen kwaliteit, met ondersteuning van de school door de pedagogische begeleidingsdiensten en toezicht door de onderwijsinspectie. Deze kwaliteitsdriehoek geldt als uitgangspunt op schoolniveau.”

- *“Onderwijskwaliteit in breed perspectief” p.5*
- VLOR 2018

Ooit was er geen driehoek

- Onderwijsnormen: leerplannen
  - Art. 8 – Rijksonderwijs -> Gesubsidieerd onderwijs
- Leerkracht centraal
- Homologatie van diploma's
- Toezicht:
  - Rijksonderwijs: wettelijke norm + inhoud (toezicht en begeleiding)
  - Gesubsidieerd: erkenningsvoorwaarden
    - Inhoud = eigen "inspectie"

1991: Kwaliteitsdriehoek

Waarover gaat het?

“Eindtermen zijn minimumdoelen die door de overheid noodzakelijk en bereikbaar worden geacht voor een bepaalde leerlingengroep in Vlaanderen. Met minimumdoelen wordt bedoeld: enerzijds een minimum aan kennis, inzicht en vaardigheden die alle leerlingen van een leerlingengroep verwerven tijdens het leerproces en anderzijds een minimum aan attitudes die de school nastreeft bij de leerlingen.”

“Als norm om de bereikbaarheid van een eindterm te beoordelen geldt dat de eindterm bereikbaar is voor 75% van de leerlingen van de betrokken leerlingengroep. Deze norm is een beoordelingsnorm – naast andere – voor de deugdelijkheid van de eindterm en heeft niets te maken met de kwaliteitsbeoordeling van een afzonderlijke school door de inspectie.”

(Raad Secundair Onderwijs 1994)

1991: Kwaliteitsdriehoek

Eindtermen
DVO

Pedagogische
ondersteuning
Ped.Begeleiding

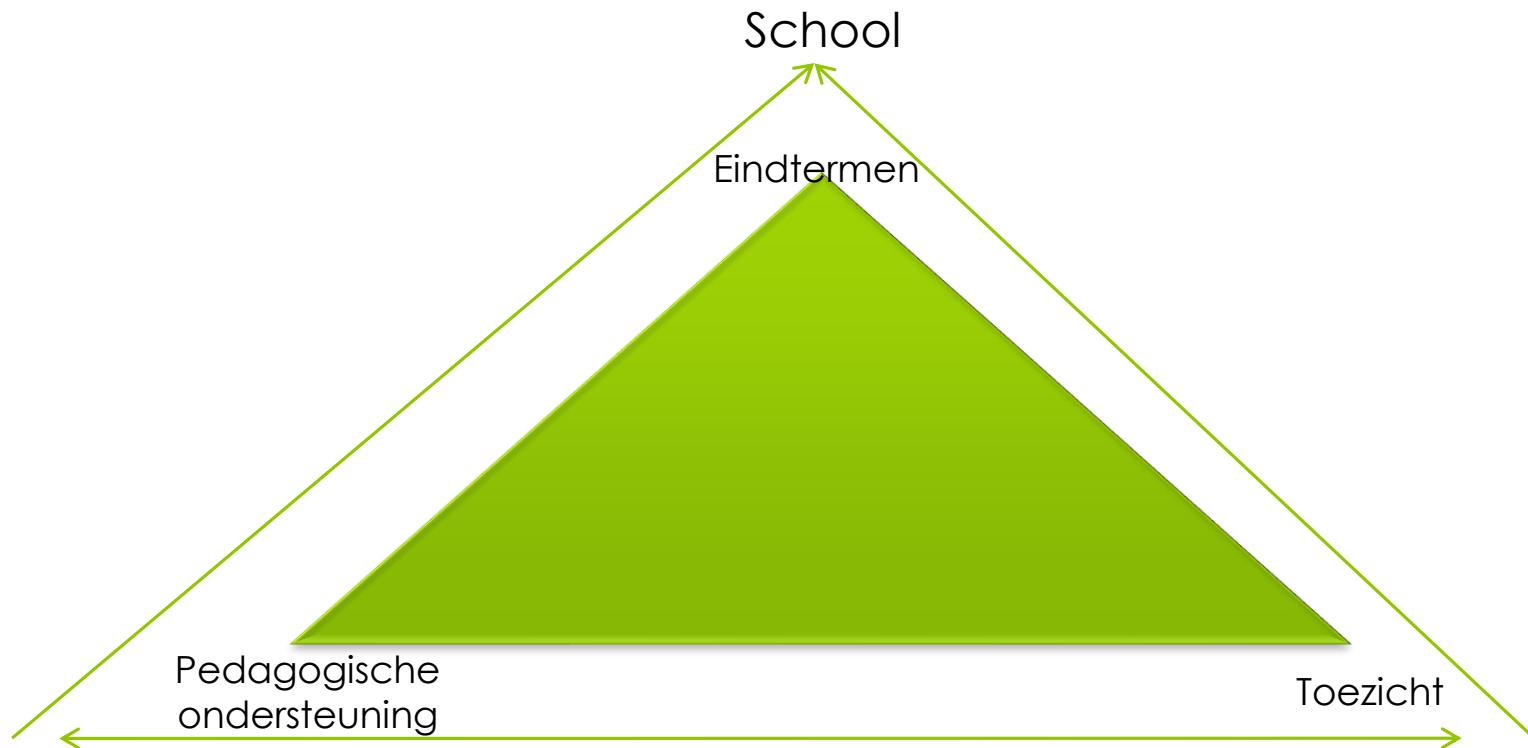
Toezicht
Inspectie

1991: Kritische reflecties

- Sterke klemtoon op:
  - Eenvormig systeem voor alle onderwijsverstrekkers
  - Civiel effect van toezicht
  - “Nieuwe” organisaties
- Vooral impliciete rol voor de school als eerste verantwoordelijke voor kwaliteit
- Eerste jaren: spanningen tussen nieuwe actoren over “speelveld”, “hiërarchische relatie”, “rol van het parlement”

2002: Kwaliteitsdriehoek

Kritische succesfactoren m.b.t. kwaliteitsdriehoek

- Scholen met sterk beleidsvoerend vermogen
- Pedagogische begeleiding die *voldoende* kan ondersteunen
- Motiverend toezicht

Kritische reflecties

- M.b.t. De beleidskracht van scholen
  - Invloed van schaalgrootte (bao >< so)
  - Intern kwaliteitsbeleid nog niet vanzelfsprekend
- M.b.t. Pedagogische begeleiding
  - “personeelstekort” > klemtoon op schoolbegeleiding
  - Maar: leraar vraagt ook ondersteuning
- M.b.t. Inspectie
  - Scholen voor de inspectie of inspectie voor de scholen!

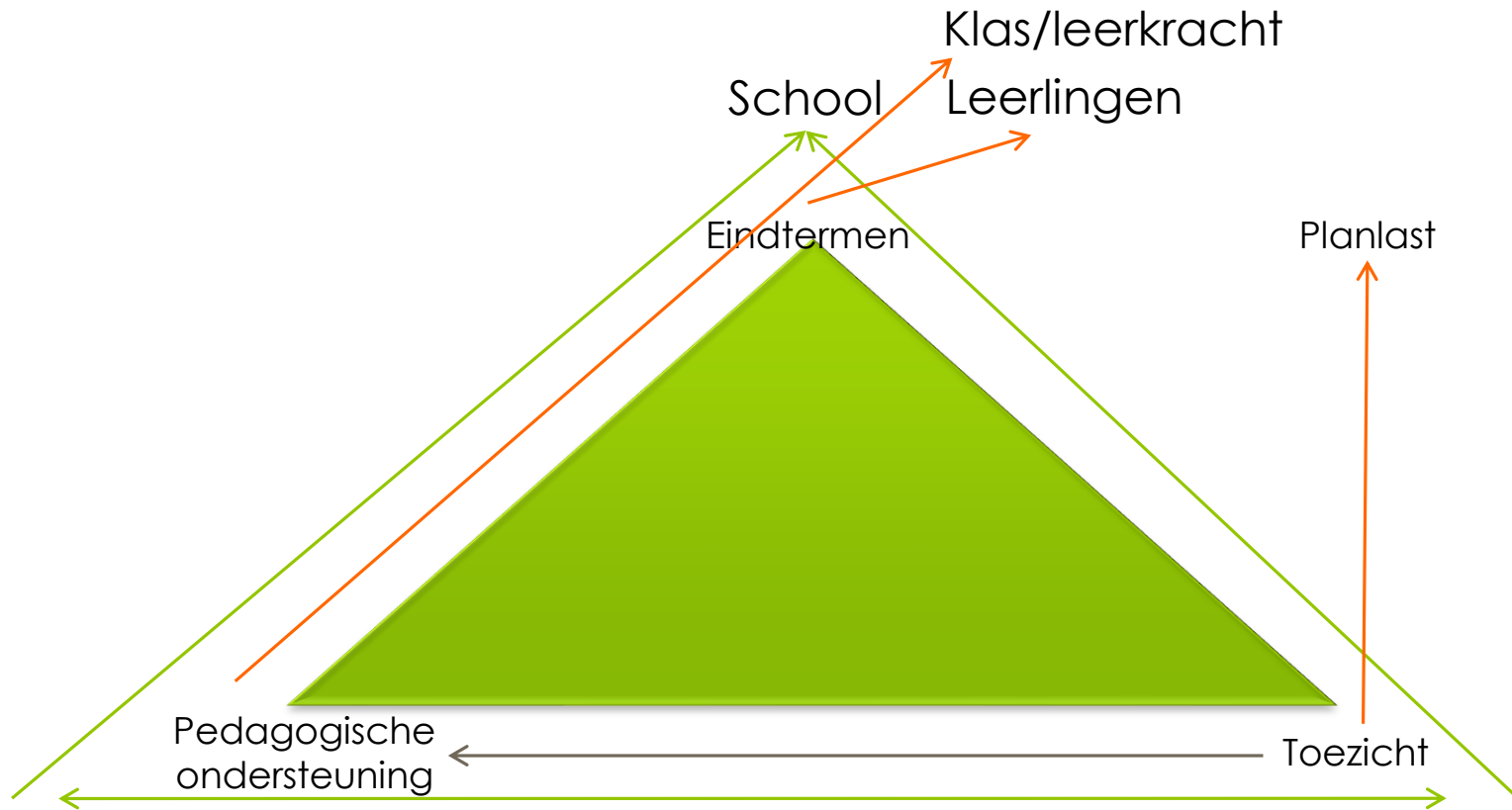
Nieuwe eindtermen SO

- ET basisgeletterdheid “moeten door elke individuele leerlingen bereikt worden op het einde van de eerste graad, zowel in de A-stroom als in de B-stroom.
- Eindtermen die een attitude aangeven zijn door de school bij de leerlingen na te streven. De school moet kunnen aantonen dat ze inspanningen levert om de leerlingen die eindtermen te laten bereiken.
- Voor Nederlands zijn uitbreidingsdoelen bepaald. Dat zijn extra doelen met een groter abstractieniveau of met een hogere moeilijkheidsgraad die door een bepaalde leerlingenpopulatie kunnen worden bereikt.
- De eindtermen moeten letterlijk opgenomen zijn in de leerplannen die de school gebruikt.

Klemtonen

- Kennis voorop
- Ontwikkelcommissies eindtermen
- “Planlast”-Inspectie
- Inspectie *“krijgt permanent de bijkomende opdracht om de ondersteuning en begeleiding te auditen”*
- Ped. Begeleiding: hervorming, herziening kwaliteitsdecreet (*“aanwezigheid op de klasvloer”*)

2020: Kwaliteitsdriehoek

Conclusie

- Kwaliteitsdriehoek is onevenwichtig geworden
- Verwarring focus van toezicht (school, leerling, begeleiding)
- Bedreiging: relatie ET – sanctionering van de studies

Herziening kwaliteitsdecreet: zoeken naar nieuw evenwicht!